

Cauza C-465/93

Atlanta Fruchthandelsgesellschaft mbH și alții

împotriva

Bundesamt für Ernährung und Forstwirtschaft

(Cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare formulată de Verwaltungsgericht Frankfurt am Main)

„Regulament – Cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare – Pronunțare cu privire la validitate – Instanță națională – Măsuri provizorii ”

HOTĂRÂREA CURȚII

9 noiembrie 1995¹

În cauza C-465/93,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CE de către Verwaltungsgericht Frankfurt am Main (Germania), pentru pronunțarea în litigiul pendinte în fața acestei instanțe, între

Atlanta Fruchthandelsgesellschaft mbH ș.a.

și

Bundesamt für Ernährung und Forstwirtschaft,

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolului 189 din Tratatul CE, în special privind competența instanței naționale de a dispune măsuri provizorii prin care un regulament devine inaplicabil până când Curtea, sesizată cu titlu preliminar, se va fi pronunțat asupra validității sale,

CURTEA,

compusă din G. C. Rodríguez Iglesias, președinte, C. N. Kakouris, D. A. O. Edward, J.-P. Puissechet, G. Hirsch, președinți de cameră, G. F. Mancini, F. A. Schockweiler (raportor), J. C. Moitinho de Almeida, P. J. G. Kapteyn, C. Gulmann, J. L. Murray, P. Jann, H. Ragnemalm, judecători,

avocat general: M. B. Elmer

grefier: H. A. Rühl, administrator principal

după examinarea observațiilor scrise prezentate:

---

¹Limba de procedură: germana.

- în numele Atlanta Fruchthandelsgesellschaft mbH ș.a., de către E. A. Undritz și G. Schohe, Rechtsanwälte, Hamburg,

- în numele guvernului german, de către E. Röder, Ministerialrat în Ministerul Federal al Economiei și de către B. Kloke, Regierungsrat în același minister, în calitate de agenți,

- în numele guvernului spaniol, de către A. Navarro González, Director General pentru Coordonare Juridică și Instituțională Comunitară și de către Rosario Silva de Lapuerta, Abogado del Estado în Serviciul Juridic al statului, în calitate de agenți,

- în numele guvernului francez, de către C. de Salins, Director Adjunct al Direcției Juridice a Ministerului Afacerilor Externe și de către N. Eybalin, Secretar pentru Afaceri Externe în aceeași direcție, în calitate de agenți,

- în numele guvernului italian, de către profesorul U. Leanza, șef al Serviciului de Contencios Diplomatic din cadrul Ministerului Afacerilor Externe, asistat de către P. G. Ferri, Avvocato dello Stato, în calitate de agenți,

- în numele Guvernului Regatului Unit, de către S. Lucinda Hudson, Assistant Treasury Solicitor, în calitate de agent, asistată de către E. Sharpston, Barrister,

- în numele Comisiei Comunităților Europene, de către U. Wölker, membru al Serviciului Juridic, în calitate de agent,

având în vedere raportul pentru ședință,

după ascultarea observațiilor orale prezentate de Atlanta Fruchthandelsgesellschaft mbH ș.a., de guvernul german, guvernul spaniol, Guvernul Regatului Unit și de Comisie în ședința din 28 martie 1995,

după ascultarea concluziilor avocatului general prezentate în ședința din 5 iulie 1995,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin ordonanța din 1 decembrie 1993, primită la Curte la 14 decembrie 1993, Verwaltungsgericht din Frankfurt am Main a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CE, două întrebări preliminare privind interpretarea articolului 189 din Tratatul CE, în special privind competența instanței naționale de a dispune măsuri provizorii prin care un regulament devine inaplicabil până când Curtea, sesizată cu titlu preliminar, se va fi pronunțat asupra validității sale.

2 Aceste întrebări au fost adresate în cadrul unui litigiu între Atlanta Fruchthandelsgesellschaft mbH și alte 17 societăți din grupul Atlanta (denumite în continuare „Atlanta ș.a.”) și Bundesamt für Ernährung und Forstwirtschaft (Oficiul federal pentru alimentație și silvicultură, denumit în continuare „Bundesamt”) cu privire la acordarea contingentelor la importul de banane din țări terțe.

3 Regulamentul (CEE) nr. 404/93 al Consiliului din 13 februarie 1993 privind organizarea comună a pieței în sectorul bananelor (JO 1993 L 47, p. 1, denumit în continuare „regulamentul”) a instituit, de la 1 iulie 1993, un regim comun de import care a înlocuit diferitele regimuri naționale.

4 Titlul IV din acest regulament, referitor la regimul comerțului cu țările terțe, prevede la articolul 18 că anual se deschide un contingent tarifar de 2 milioane de tone (greutate netă) la importurile de banane din țări terțe și de banane netradiționale ACP. În cadrul acestui contingent, importurile de banane netradiționale ACP fac obiectul unui drept zero, iar importurile de banane din țări terțe fac obiectul unei prelevări de 100 ECU pe tonă. Separat de acest contingent, importurile de banane netradiționale ACP fac obiectul unei prelevări de 750 ECU pe tonă, iar importurile de banane din țări terțe fac obiectul unei prelevări de 850 ECU pe tonă.

5 Articolul 19 alineatul (1) efectuează o repartizare a contingentului tarifar care se deschide până la concurența a 66,5 % pentru categoria comercianților care au comercializat banane din țări terțe și/sau banane netradiționale ACP, 30 % pentru categoria comercianților care au comercializat banane din Comunitate și/sau banane tradiționale ACP și 3,5 % pentru categoria comercianților stabiliți în Comunitate care au început din 1992 comercializarea altor banane decât cele din Comunitate și/sau bananele tradiționale ACP.

6 Articolul 21 alineatul (2) din regulament elimină contingentul anual la importurile de banane scutite de drept vamal de care beneficia Republica Federală Germania în temeiul Protocolului anexat la Convenția de punere în aplicare cu privire la asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări la Comunitate, prevăzută la articolul 136 din tratat.

7 În conformitate cu reglementările comunitare, Atlanta ș.a., importatori tradiționali de banane din țări terțe, au obținut, de la Bundesamt, contingentul provizoriu la importul de banane din țări terțe pentru perioada de la 1 iulie la 30 septembrie 1993.

8 Considerând că regulamentul le limitase posibilitățile de a importa banane din țări terțe, Atlanta ș.a. au depus reclamații la Bundesamt.

9 Reclamantele au introdus, pe lângă Verwaltungsgericht Frankfurt am Main, o acțiune în anulare împotriva hotărârilor de respingere a acestor reclamații.

10 Pentru că împărțea îndoielile exprimate de Atlanta ș.a. cu privire la validitatea regulamentului, Verwaltungsgericht a amânat, printr-o primă ordonanță din 1 decembrie

1993, pronunțarea unei hotărâri până când Curtea de Justiție va pronunța o hotărâre preliminară privind validitatea acestuia (Cauza C-466/93).

11 Atlanta ș.a. au solicitat, cu titlul de măsuri provizorii, ca Verwaltungsgericht să dispună ca Bundesamt să elibereze certificate de import suplimentare pentru banane din țări terțe în al doilea semestru din 1993, separat de cantitățile deja alocate, până când Curtea va pronunța hotărârea sa în acțiunea pentru o hotărâre preliminară pentru aprecierea validității.

12 Printr-o a doua ordonanță, tot din data de 1 decembrie 1993, care stă la originea prezentei acțiuni pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare, Verwaltungsgericht a invitat Curtea să se pronunțe cu privire la următoarele întrebări:

„1) Poate o instanță națională care are îndoieli serioase cu privire la validitatea unui regulament comunitar și care a sesizat în această privință Curtea de Justiție a Comunităților Europene printr-o cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare privind validitatea unui regulament comunitar, să prescrie, cu privire la un act administrativ al unei autorități naționale bazat pe regulamentul comunitar prezentat Curții, printr-o ordonanță președințială, până la pronunțarea hotărârii Curții, măsuri provizorii de adaptare sau reglementare a situațiilor juridice sau a raporturilor de drept litigioase?

2) În ipoteza unui răspuns afirmativ la prima întrebare:

„În ce condiții este autorizată o instanță națională să dispună măsuri provizorii în astfel de cazuri? Este indicat, din punct de vedere al condițiilor necesare pentru a dispune măsuri provizorii, să se facă distincție între măsurile provizorii menite să consolideze o situație juridică existentă deja și măsurile provizorii care urmăresc să instituie o situație juridică nouă?”

13 Prin aceeași decizie, Verwaltungsgericht a dispus ca Bundesamt să elibereze reclamantelor, cu titlu provizoriu, pentru lunile noiembrie și decembrie 1993, certificate de import suplimentare însoțite de un drept vamal de 100 ECU pe tonă.

14 Eliberarea certificatelor a făcut obiectul condiției ca reclamantele să nu facă, provizoriu, uz de certificatele de import care le-au fost eliberate pentru 1994, în ceea ce privește importul de banane din țări terțe, însoțite de un drept vamal de 100 ECU pe tonă, în măsura în care le-au fost eliberate pentru 1993, în conformitate cu ordonanța, în plus față de contingentul definitiv, cu titlu provizoriu, certificate de import suplimentare. Această condiție urmărește să garanteze, în cazul în care reclamantele ar cădea în pretenții în acțiunea principală, posibilitatea de a aplica acele contingente suplimentare care le-au fost atribuite pentru 1993 la contingentele care le revin pentru 1994.

15 Verwaltungsgericht reamintește în ordonanța de trimitere că, în Hotărârea din 21 februarie 1991, Zuckerfabrik Süderdithmarschen și Zuckerfabrik Soest (Cauzele conexe C-143/88 și C-92/89, Rec. p. I-415, denumite în continuare „Hotărârea Zuckerfabrik”), Curtea a hotărât că coerența protecției provizorii a persoanelor de drept privat necesită ca instanța națională care a sesizat Curtea cu privire la o hotărâre preliminară pentru aprecierea validității unui regulament, să poată amâna executarea unui act administrativ național bazat pe acest

regulament. Cu toate acestea, Curtea nu se pronunțase, încă, cu privire la competența instanței naționale de a dispune, în astfel de împrejurări, măsuri provizorii care creează în beneficiul persoanei de drept privat o situație juridică nouă. Instanța de trimitere sugerează că acordarea unei astfel de protecții provizorii poate pune în discuție efectul deplin al acestui regulament în toate statele membre.

16 Acordarea unor măsuri provizorii, în cazul de față, este întemeiată pe considerentul că un refuz ar contraveni principiului protecției juridice, consacrat prin articolul 19 alineatul (4) din Grundgesetz (Legea fundamentală). În cazul în care Verwaltungsgericht nu ar avea competența de a acorda provizoriu protecție față de actele administrative ale autorităților naționale adoptate în temeiul dreptului comunitar, ar trebui sesizat Bundesverfassungsgericht cu privire la problema compatibilității legislației naționale de aprobare a Tratatului CEE cu articolul 19 alineatul (4) din Grundgesetz. În ceea ce privește condițiile de acordare a măsurilor provizorii, Verwaltungsgericht face trimitere la articolul 186 din Tratatul CE.

17 Prin ordonanța din 29 iunie 1993, Germania/Consiliu (Cauza C-280/93R, Rec. p. I-3667), Curtea, hotărând că nu erau îndeplinite condițiile de acordare a măsurilor provizorii solicitate, a respins - până când Curtea ar fi pronunțat o hotărâre în acțiunea principală - o cerere pentru pronunțarea unei ordonanțe președințiale care urmărea să autorizeze Republica Federală Germania să importe cu scutire de taxe vamale banane originare din țări terțe în aceleași cantități anuale ca cele din 1992.

18 Prin Hotărârea din 5 octombrie 1994, Germania/Consiliu (Cauza C-280/93, Rec. p. I-4973), Curtea a respins acțiunea în anulare introdusă împotriva regulamentului.

Cu privire la prima întrebare privind principiul acordării de măsuri provizorii

19 Prin prima întrebare Verwaltungsgericht solicită să se răspundă, în esență, dacă articolul 189 din tratat trebuie să fie interpretat în sensul că acesta exclude competența instanțelor naționale de a acorda măsuri provizorii de adaptare sau reglementare a situațiilor juridice sau a raporturilor de drept litigioase cu privire la un act administrativ național adoptat în temeiul unui regulament comunitar care face obiectul unei hotărâri preliminare pentru aprecierea validității.

20 În această privință, ar trebui reamintit că, în Hotărârea Zuckerfabrik, Curtea a hotărât că dispozițiile de la articolul 189 alineatul (2) din tratat nu pot împiedica protecția juridică pe care dreptul comunitar le-o conferă persoanelor de drept privat. Atunci când punerea în aplicare administrativă a regulamentelor comunitare este de competența instanțelor naționale, protecția juridică garantată de dreptul comunitar cuprinde dreptul persoanelor de drept privat de a contesta, în mod incidental, legalitatea acestor regulamente în fața instanțelor naționale și de a le determina pe acestea să sesizeze Curtea cu întrebări preliminare (considerentul 16).

21 Acest drept ar fi compromis în cazul în care, în așteptarea unei hotărâri a Curții, singura instanță competentă să constate lipsa de validitate a unui regulament comunitar (a se vedea Hotărârea din 22 octombrie 1987, Foto-Frost, Cauza 314/85, Rec. p. 4199, considerentul 20), atunci când sunt îndeplinite anumite condiții, persoana de drept privat nu ar fi în măsură să

obțină o decizie de suspendare care să împiedice, în ceea ce o privește, ca efectele regulamentului contestat să îi aducă atingere (Hotărârea Zuckerfabrik, considerentul 17).

22 Astfel cum a arătat Curtea în Hotărârea Foto-Frost (considerentul 16), acțiunea pentru aprecierea validității constituie, ca și acțiunea în anulare, o modalitate de control al legalității actelor instituțiilor comunitare. Însă, în cadrul acțiunii în anulare, articolul 185 din Tratatul CE îi dă părții reclamante posibilitatea de a solicita suspendarea executării actului atacat și Curții competența de a o acorda. Coerența sistemului de protecție provizorie necesită, prin urmare, ca instanța națională să poată dispune, de asemenea, suspendarea executării unui act administrativ național adoptat în temeiul unui regulament comunitar a cărui legalitate este contestată (Hotărârea Zuckerfabrik, considerentul 18).

23 Pe de altă parte, în Hotărârea din 19 iunie 1990, Factortame ș.a. (Cauza C-213/89, Rec. p. I-2433), pronunțată într-o cauză privind compatibilitatea unei legi naționale cu dreptul comunitar, Curtea a apreciat, referindu-se la efectul util al articolului 177, că instanța națională, care o sesizase cu întrebări preliminare privind interpretarea, în scopul de a fi în măsură să soluționeze această problemă de compatibilitate, trebuia să aibă posibilitatea de a dispune măsuri provizorii și de a suspenda aplicarea legii naționale contestate până la pronunțarea hotărârii sale, luând în considerare interpretarea dată în temeiul articolului 177 (Hotărârea Zuckerfabrik, considerentul 19).

24 Protecția provizorie care este asigurată persoanelor de drept privat de dreptul comunitar în fața instanțelor naționale nu poate varia după cum aceștia contestă compatibilitatea dispozițiilor de drept național cu dreptul comunitar sau validitatea actelor comunitare de drept derivat, din moment ce, în cele două cazuri, contestația se întemeiază pe însuși dreptul comunitar (Hotărârea Zuckerfabrik, considerentul 20).

25 În Hotărârea Zuckerfabrik, Curtea a hotărât prin urmare că articolul 189 trebuie să fie interpretat în sensul că acesta nu exclude competența instanțelor naționale de a acorda o suspendare a executării unui act administrativ național adoptat în temeiul unui regulament comunitar.

26 Ar trebui reamintit că, în prezenta hotărâre preliminară, instanța națională întreabă Curtea nu cu privire la suspendarea executării unui act administrativ național adoptat pe baza unui regulament comunitar, ci cu privire la acordarea unei măsuri pozitive care suspendă provizoriu aplicabilitatea acestui regulament.

27 În această privință, ar trebui subliniat că, în cadrul acțiunii în anulare, tratatul nu numai că autorizează Curtea, la articolul 185, să dispună suspendarea executării actului contestat, ci o și investeste, la articolul 186, cu competența de a prescrie măsurile provizorii necesare.

28 Protecția provizorie pe care instanțele naționale trebuie să o asigure persoanelor de drept privat, în temeiul dreptului comunitar, nu poate varia după cum acestea solicită suspendarea executării unui act administrativ național adoptat în baza unui regulament comunitar ori acordarea de măsuri provizorii de adaptare sau reglementare, în beneficiul lor, a situațiilor juridice sau a raporturilor de drept litigioase.

29 Contrar celor susținute de guvernul spaniol și cel italian, acordarea de astfel de măsuri provizorii nu are, prin natura sa, repercusiuni asupra ordinii juridice comunitare, mai importante decât simpla suspendare a executării actului național adoptat în baza unui regulament. Repercusiunea ordonanței președințiale, oricare ar fi ea, asupra ordinii comunitare trebuie să fie apreciată în cadrul punerii în balanță a interesului Comunității și cel al persoanei de drept privat care face obiectul celei de a doua întrebări preliminare.

30 Având în vedere considerentele precedente, ar trebui prin urmare să se răspundă la prima întrebare că articolul 189 din tratat trebuie să fie interpretat în sensul că acesta nu exclude competența instanțelor naționale de a acorda măsuri provizorii de adaptare sau reglementare a situațiilor juridice sau a raporturilor de drept litigioase cu privire la un act administrativ național adoptat în temeiul unui regulament comunitar care face obiectul unei hotărâri preliminare pentru aprecierea validității.

Cu privire la a doua întrebare privind condițiile acordării de măsuri provizorii

31 Verwaltungsgericht întreabă în continuare în ce condiții instanțele naționale pot dispune astfel de măsuri provizorii.

32 În această privință, ar trebui reamintit că, în Hotărârea Zuckerfabrik, Curtea a hotărât că suspendarea executării unui act administrativ național adoptat în contextul executării unui regulament comunitar poate fi acordată de o instanță națională numai în cazul în care această instanță are îndoieli serioase privind validitatea actului comunitar și în cazul în care, atunci când Curtea încă nu a fost sesizată cu privire la validitatea actului contestat, i-l trimite ea însăși Curții, numai în cazul în care există o urgență și reclamantul este amenințat cu un prejudiciu grav și ireparabil, precum și în cazul în care această instanță ține seama în mod corespunzător de interesul Comunității.

33 Respectarea acestor condiții se impune la acordarea, de către instanța națională, a oricărei ordonanțe președințiale, inclusiv a unei măsuri pozitive care suspendă provizoriu, în beneficiul persoanei de drept privat, aplicabilitatea regulamentului a cărui validitate este contestată.

34 Cu toate acestea, contextul prezentei cauze oferă Curții ocazia de a preciza aceste condiții.

35 În Hotărârea Zuckerfabrik (considerentul 23), Curtea a hotărât că pot fi adoptate măsuri provizorii numai în cazul în care circumstanțele de fapt și de drept invocate de reclamantii conving instanța națională că există îndoieli serioase privind validitatea regulamentului comunitar în temeiul căruia este adoptat actul administrativ atacat. Numai posibilitatea unei constatări a lipsei de validitate, rezervată Curții, poate justifica, într-adevăr, acordarea de măsuri provizorii.

36 Această cerință înseamnă că instanța națională nu poate să se limiteze la a sesiza Curtea cu privire la o hotărâre preliminară pentru aprecierea validității regulamentului, ci trebuie să

indice, la data acordării ordonanței președințiale, motivele pentru care consideră că și Curtea va ajunge să constate lipsa de validitate a acestui regulament.

37 În această privință, instanța națională trebuie să ia în considerare sfera de aplicare a marjei de apreciere care trebuie, în ceea ce privește jurisprudența Curții, să fie recunoscută instituțiilor comunitare în funcție de sectoarele în cauză.

38 De asemenea, Curtea a hotărât, în Hotărârea Zuckerfabrik (considerentul 24), că acordarea de măsuri trebuie să păstreze un caracter provizoriu. Instanța națională care pronunță o ordonanță președințială poate, prin urmare, să acorde și să mențină măsurile provizorii numai atâta timp cât Curtea nu a constatat că examinarea întrebărilor preliminare nu a scos în evidență existența unor elemente de natură să afecteze validitatea regulamentului în cauză.

39 Întrucât competența instanțelor naționale de a acorda astfel de măsuri provizorii corespunde competenței rezervate Curții prin articolul 186 în cadrul acțiunilor introduse în temeiul articolului 173 din tratat, este necesar ca aceste instanțe naționale să acorde aceste măsuri numai în condițiile ordonanței președințiale în fața Curții (Hotărârea Zuckerfabrik, considerentul 27).

40 În această privință, Curtea a recunoscut în Hotărârea Zuckerfabrik (considerentul 28) că dintr-o jurisprudență constantă rezultă că ordonanțele președințiale pot fi adoptate numai în cazul în care acestea sunt urgente, altfel spus, în cazul în care este necesar ca acestea să fie adoptate și să producă efecte înainte de hotărârea pe fond, pentru a evita ca partea care le solicită să sufere un prejudiciu grav și ireparabil.

41 În ceea ce privește urgența, este necesar să se precizeze că prejudiciul invocat de reclamant trebuie să se poată concretiza înainte să aibă Curtea posibilitatea de a hotărî cu privire la validitatea actului comunitar atacat. În ceea ce privește natura prejudiciului, astfel cum Curtea a hotărât în repetate rânduri, un prejudiciu pur pecuniar nu poate, în principiu, să fie considerat ireparabil. Cu toate acestea, este de competența instanței naționale care hotărăște prin ordonanță președințială să examineze circumstanțele specifice fiecărui caz. În această privință, aceasta trebuie să aprecieze elementele care permit să se stabilească dacă executarea imediată a actului care face obiectul cererii de măsuri provizorii ar fi de natură să cauzeze daune ireversibile reclamantului, care nu ar putea fi reparate în cazul în care actul comunitar ar trebui declarat ca lipsit de validitate (Hotărârea Zuckerfabrik, considerentul 29).

42 Pe de altă parte, instanța națională responsabilă pentru aplicarea, în cadrul competenței sale, a dispozițiilor de drept comunitar, are obligația să asigure efectul deplin al dreptului comunitar și, prin urmare, în cazul unei îndoieli privind validitatea regulamentelor comunitare, are obligația de a lua în considerare interesul Comunității ca aceste regulamente să nu fie eliminate fără o garanție corespunzătoare (Hotărârea Zuckerfabrik, considerentul 30).

43 Pentru a îndeplini această obligație, instanța națională sesizată cu o cerere de măsuri provizorii trebuie mai întâi să verifice dacă actul comunitar în cauză nu va fi lipsit de orice

efect util în cazul în care nu este pus în aplicare imediat (Hotărârea Zuckerfabrik, considerentul 31).

44 În această privință, instanța națională trebuie să ia în considerare prejudiciul pe care ordonanța președințială îl poate aduce regimului juridic instituit prin acest regulament în întreaga Comunitate. Este de competența acesteia să ia în considerare, pe de o parte, efectul cumulativ cauzat în ipoteza în care un mare număr de instanțe ar adopta, de asemenea, ordonanțe președințiale pentru motive asemănătoare și, pe de altă parte, specificitatea situației reclamantului care îl deosebește de alți operatori economici în cauză.

45 Atunci când acordarea unei ordonanțe președințiale poate implica un risc financiar pentru Comunitate, instanța națională trebuie, pe de altă parte, să îi poată cere reclamantului garanții suficiente, cum ar fi depunerea unei cauțiuni sau constituirea unui sechestru (Hotărârea Zuckerfabrik, considerentul 32).

46 La aprecierea condițiilor de acordare a ordonanței președințiale, instanța națională are obligația, în temeiul articolului 5 din tratat, de a respecta ceea ce a fost hotărât de către instanța comunitară cu privire la întrebările în litigiul pendinte în fața acesteia. Astfel, atunci când Curtea a respins pe fond o acțiune în anulare împotriva regulamentului în cauză sau a constatat, în cadrul unei hotărâri preliminare pentru aprecierea validității, că examinarea întrebărilor preliminare nu a scos în evidență existența unor elemente de natură să afecteze validitatea acestui regulament, instanța națională nu mai poate acorda o ordonanță președințială sau trebuie să o revoce, cu condiția ca motivele lipsei de legalitate care îi sunt prezentate să fie diferite de motivele anulării ori de motivele lipsei de legalitate pe care Curtea le-a respins în hotărârea sa. Aceeași concluzie se impune în cazul în care Tribunalul de Primă Instanță, într-o hotărâre cu autoritate de lucru judecat, a respins pe fond o acțiune în anulare împotriva regulamentului sau a unei excepții de ilegalitate.

47 În cazul de față, fiind sesizată cu privire la aceeași situație de fapt precum cea care a făcut obiectul litigiului în fața instanței naționale, Curtea a hotărât că statele membre care inițiază o acțiune în anularea regulamentului sunt responsabile de interesele, în special economice și sociale, considerate ca generale pe plan național și au, în temeiul acestui drept, calitatea de a acționa în justiție în scopul de a asigura apărarea acestor interese. În consecință, statele pot invoca prejudicii care afectează un sector întreg din economia lor, în special atunci când măsura comunitară contestată poate avea repercusiuni nefavorabile asupra nivelului ocupării forței de muncă și a costului vieții (ordonanța în Hotărârea Germania/Consiliu, menționată anterior, considerentul 27).

48 Desigur, este de competența instanței naționale, solicitată să apere drepturile persoanelor de drept privat, să aprecieze în ce măsură refuzarea unei ordonanțe președințiale este de natură să afecteze în mod grav și ireparabil interesele individuale importante ale persoanelor de drept privat.

49 Cu toate acestea, în ipoteza în care reclamantul nu poate invoca o situație specifică ce îl deosebește de alți operatori economici din sectorul în cauză, instanța națională trebuie să respecte aprecierea exprimată deja de către Curte cu privire la caracterul grav și ireparabil al prejudiciului.

50 Obligația instanței naționale de a respecta o eventuală decizie a Curții se aplică în special la aprecierea, de către Curte, a interesului Comunității și la punerea în balanță a acestui interes și a celui al sectorului economic în cauză.

51 Din considerentele precedente rezultă că la a doua întrebare adresată de către Verwaltungsgericht Frankfurt am Main ar trebui să se răspundă că măsurile provizorii cu privire la un act administrativ național adoptat în urma executării unui regulament comunitar nu pot fi acordate de către o instanță națională decât:

- în cazul în care această instanță are îndoieli serioase privind validitatea actului comunitar și, în cazul în care Curtea nu a fost deja sesizată cu întrebarea privind validitatea actului contestat, aceasta îi adresează Curții întrebarea;
- în cazul în care există o urgență, în sensul că măsurile provizorii sunt necesare pentru a evita ca partea care le solicită să sufere un prejudiciu grav și ireparabil;
- în cazul în care această instanță ia în considerare în mod corespunzător interesul Comunității;
- în cazul în care, la aprecierea tuturor acestor condiții, instanța națională respectă hotărârile Curții sau ale Tribunalului de Primă Instanță privind legalitatea regulamentului sau a unei ordonanțe președințiale ce urmărește acordarea, la nivel comunitar, de măsuri provizorii similare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

52 Cheltuielile efectuate de către guvernele francez, german, italian, spaniol și de către Guvernul Regatului Unit, precum și de către Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări. Întrucât procedura are, în raport cu părțile din acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebările care i-au fost adresate de Verwaltungsgericht Frankfurt am Main, prin ordonanța din 1 decembrie 1993, hotărăște:

1) Articolul 189 din Tratatul CE trebuie să fie interpretat în sensul că acesta nu exclude competența instanțelor naționale de a acorda măsuri provizorii de adaptare sau reglementare a situațiilor juridice sau a raporturilor de drept litigioase cu privire la un act administrativ național adoptat în baza unui regulament comunitar care face obiectul unei hotărâri preliminare pentru aprecierea validității.

2) Astfel de măsuri provizorii nu pot fi acordate de către instanța națională decât:

- în cazul în care această instanță are îndoieli serioase privind validitatea actului comunitar și, în cazul în care Curtea nu a fost deja sesizată cu întrebarea privind validitatea actului contestat, aceasta îi adresează Curții întrebarea;
- în cazul în care există o urgență, în sensul că măsurile provizorii sunt necesare pentru a evita ca partea care le solicită să sufere un prejudiciu grav și ireparabil;
- în cazul în care această instanță ia în considerare în mod corespunzător interesul Comunității;
- în cazul în care, la aprecierea tuturor acestor condiții, instanța națională respectă hotărârile Curții sau ale Tribunalului de Primă Instanță privind legalitatea regulamentului sau a unei ordonanțe președințiale ce urmărește acordarea, la nivel comunitar, de măsuri provizorii similare.

Rodríguez Iglesias	Kakouris	Edward	Puissochet	
Hirsch	Mancini	Schockweiler	Moitinho de Almeida	
Kapteyn	Gulmann	Murray	Jann	Ragnemalm

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 9 noiembrie 1995.

Grefier
R. Grass

Președinte
G. C. Rodríguez Iglesias